

Saksbehandler: Jan Håvard Frøyland

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
134/22	Formannskapet	05.12.2022

Budsjettoppfølging drift per oktober 2022

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Karmøy formannskap tar vedlagte budsjettoppfølging per oktober til orientering.

Saksutredning

Basert på økonomioppfølging drift per oktober, er det en negativ prognose i driftsbudsjettet på -40,7 mill. kroner. Med denne prognosen inkludert tilleggsutbytte fra Haugaland kraft og koronakompensasjon på 70 mill. kroner, vil Karmøy kommune kunne få et negativt netto driftsresultat på -10 mill. kroner for 2022. Dette utgjør -0,3 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat ekskl. selvkostfond vil kunne bli rundt +0,3 %.

Hvis merforbruket blir 40,7 mill. kroner og den manglende koronakompensasjon blir 21 mill. kroner, vil kommunene etter tilleggsutbytte fra Haugaland kraft på 52,4 mill. kroner, ha rundt 10 mill. kroner mindre på disposisjonsfond ved utgangen av året enn det som er forutsatt i budsjett og økonomiplan 2023-2026. I tillegg er det vedtatt bruk av disposisjonsfond etter kommunedirektørens forslag ble lagt fram, på til sammen 14,6 mill. kroner. Konsekvensen av et lavere disposisjonsfond er enten økte netto kapitalutgifter på drift eller kutt i investeringsbudsjettet.

Totaloversikt økonomi drift

Beløp i 1000

	Budsjett hiå.	Regnskap hiå.	Avvik hiå.	Budsjett 2022	Prognose inkl. tiltak	Avvik etter tiltak
Sentrale inntekter	-2 252 134	-2 305 531	53 397	-2 702 205	-2 771 805	69 600
Netto finansutgifter og inntekter	-100 459	5 023	-105 483	2 170	33 370	-31 200
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	-91 882	-67 829	-24 053	-35 940	-35 940	0
Til disposisjon	-2 444 476	-2 368 337	-76 139	-2 735 975	-2 774 375	38 400
Administrasjon	148 956	186 531	-37 575	180 110	172 510	7 600
Barnehage	383 960	395 614	-11 655	413 150	425 150	-12 000
Skole	533 548	502 357	31 191	691 898	690 598	1 300
Kultur	45 401	46 223	-821	57 431	59 791	-2 360
Idrett	22 115	25 783	-3 668	31 107	33 407	-2 300
Livssyn	27 809	27 713	96	27 986	27 986	0
Helse	116 523	120 278	-3 755	146 933	151 593	-4 660
Omsorg	830 178	970 074	-139 896	990 567	1 060 817	-70 250
Sosial	92 435	102 348	-9 913	114 150	110 550	3 600
Barnevern	93 754	94 679	-925	112 816	115 066	-2 250
Forvaltning	6 483	2 652	3 831	7 789	6 389	1 400
Nærmiljø	20 905	18 814	2 091	35 163	35 463	-300
Bolig	-2 932	-1 735	-1 197	6 974	10 374	-3 400
Næring	13 134	7 946	5 188	14 313	13 913	400
Samferdsel	24 384	27 438	-3 054	44 250	46 250	-2 000
Brann og ulykkesvern	46 327	47 529	-1 201	48 353	48 353	0
VAR	-93 189	-89 667	-3 522	-28 941	-35 941	7 000
Økonomi	-23 937	-94 369	70 433	-158 074	-157 174	-900
Sum disponering	2 285 855	2 390 208	-104 353	2 735 975	2 815 095	-79 120
Merforbruk -/mindreforbruk +	-158 621	21 871	-180 492	0	40 720	-40 720

Oppjustert skatteanslag i statsbudsjettet

I forbindelse med statsbudsjett 2023, anslås Karmøy kommune sine frie inntekter til å bli 67 mill. kroner høyere i 2022 enn budsjettet. Utviklingen de siste månedene, gir indikasjoner på at den nasjonale skatteinntekten kan bli noe bedre enn lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett, men dette er svært usikkert og er ikke lagt inn i prognosen.

Negativ avkastning for markedsporteføljen

Hittil i år er det en negativ avkastning for markedsporteføljen på -15,4 mill. kroner. Det er 36,5 lavere enn budsjettet. Dette må forventes å svinge en hel del gjennom året. Under forutsetning av budsjettet avkastning oppnås resten av året, er prognosen for hele året også satt til -36,5 mill kroner. Kommunestyret har satt av 35 mill. kroner i egne fondsmidler som ved behov kan benyttes slik av svingninger i avkastningen ikke skal ha direkte konsekvenser for løpende drift.

Forventet negativt avvik i tjenesteproduksjonen

For tjenesteproduksjonen viser prognosen et negativt avvik på -79,1 mill. kroner. Dette er en forverring av prognose på 8,2 mill. kroner i forhold til forrige rapportering. Hovedårsaken er økt prognoseavvik innen omsorg med 4,5 mill. kroner og en reduksjon i det positive prognoseavviket på VAR med 10,4 mill. kroner. De største utfordringene ligger innen tjenesteområdene barnehage og omsorg, i tillegg til høye strømpriser.

Hovedpunktene i tjenesteproduksjonen er som følger:

- Et høyere antall og andel barn som benytter seg av barnehagetilbudet, og det tar lengre tid enn forventet å oppnå full økonomisk effekt av omorganiseringen av arbeidet med spesialpedagogisk hjelp for førskolebarn. Dette medfører at prognosen for barnehagene er på -12,0 mill. kroner.
- Fortsatt sterk vekst i vedtak om brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og andre kostnadsutfordringer bidrar til en negativ prognose innen omsorg på 70,3 mill. kroner.
- Høye strømpriser medfører 5,8 mill. kroner i økte kostnader, fordelt på de ulike tjenesteområdene.

- VAR viser en positiv prognose på 7,0 mill. kroner grunnet høyere rentenivå enn i budsjettet. Dette innebærer at kommunen får høyere inntekter fra selvkostområdet VAR, for å dekke beregnet høyere kapitalkostnader hos kommunen, og må derfor ses i sammenheng med kommunens finansutgifter. Siden beregningen av kapitalkostnader i selvkostområdet gjøres på bakgrunn av sentralt fastsatte forutsetninger, er de ikke direkte koplet til kommunens faktiske rentekostnader. Disse faktiske rentekostnadene avhenger blant annet av andel fastrente. Vurderingen per oktober er at kommunen har en høy andel fast rente, og at kommunens renteutgifter vil øke vesentlig mindre enn de økte beregnede kapitalkostnadene i selvkostområdet. Grunnen til reduksjonen i det positive avviket i forhold til tidligere rapportering er en lavere prognose for investeringer og dermed lavere kapitalgrunnlag som det skal beregnes renter og avskrivninger av i selvkostregnskapet.
- På andre områder er avvikene mindre eller positive.

Koronasituasjonen har i stor grad påvirket kommunen første halvår, også på økonomiområdet. Etter vedtak i KST 95/22 er tjenesteområdene kompensert i budsjettet for merutgifter med korona, finansiert med 91 mill. kroner fra disposisjonsfond. Regjeringen har gått ut med at kommunene vil få totalt 6,9 mrd. kroner. 4,9 mrd. kroner blir fordelt med en lik sum pr. innbygger. 2 mrd. kroner vil bli fordelt som skjønnsmidler. Fordelingen av skjønnsmidler vil bli avklart på et senere tidspunkt. Siden Karmøy kommune har hatt en høyere merutgift med korona enn gjennomsnittet, er det grunn til å anta at den totale kompensasjonen vil bli høyere enn 54 mill. kroner som er den totale kompensasjonen på 6,9 mrd. kroner fordelt pr innbygger. Hvis Karmøy kommune får dobbelt så mye som gjennomsnittskommunene av de 2 mrd. kronene som skal fordeles etter skjønn, vil kompensasjonen til Karmøy bli rundt 70 mill. kroner. Denne kompensasjonen vil bli avsatt til disposisjonsfond for å dekke opp de 91 mill. kroner som allerede er brukt av disposisjonsfondet. Kommunene vil da mangle 21 mill. kroner fra å være fullt kompensert for merutgiftene.

Hovedbildet er at de tidligere signalene om et betydelig kostnadspress på flere områder i tjenesteproduksjonen opprettholdes og forsterkes for noen. Siden noen av flyktningene kommer sent på året og antallet har økt i år, kan integreringstilskuddet i 2022 som betales ut pr flyktning som kommer i løpet av et år uavhengig av dato, bli noe høyere enn kostnadene i bosettingsbudsjettet. I prognosen antas det at dette ikke vil ha en budsjettmessig effekt på netto driftsresultat, men det er en mulighet for at bosettingsbudsjettet vil vise et positivt avvik ved utgangen av året.

Kommunedirektørens konklusjon

Med et negativt avvik på netto finansposter, et betydelig kostnadspress på flere områder i tjenesteproduksjonen og en risiko for at ikke alle merkostnadene med korona blir dekket gjennom økte rammetilskudd, tyder det på at kommunen vil få et lavere resultat enn budsjettet hvis ikke den nasjonale skatteinngangen blir vesentlig bedre enn anslagene gitt i forbindelse med statsbudsjett 2023. Budsjettoppfølging per oktober viser at kommunen har et utgiftsnivå som er høyere enn hva budsjettet gir rom for, særlig innenfor tjenesteområde omsorg. Kommunedirektøren vil arbeide videre med å tilpasse utgiftsnivået til de vedtatte rammene i årsbudsjettet og videre i økonomiplanen. Det må iverksettes tiltak for å komme i budsjettbalanse i løpet av 2023. Det vises blant annet til Devold-rapporten som kommunestyret behandlet i oktober. Kommunedirektøren har fremmet flere saker som oppfølging av rapporten, og det jobbes med flere konkrete tiltak for å ta ned overforbruket.

Vedlegg:

Budsjettoppfølging drift oktober vedlegg

